

TERVISEAMET

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Teie: 02.08.2024 nr 16-7/22-17023-056
Meie: 14.08.2024 nr 9.3-4/24/3356-2

ELWIND Eesti ala meretuulepargi keskkonnamõju hindamise (KMH) programm

Küsisite Terviseameti lääne regionaalosakonna seisukohta ELWIND Eesti ala meretuulepargi keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi ning ekspertrühma koosseisu, asjakohasuse ja piisavuse kohta.

TTJA algatas hoonestusloa menetluse ning KMH 28.03.2024 otsusega nr 1-7/24-102.

ELWIND on Eesti-Läti ühine meretuulepargi projekt, mille eesmärk on hoonestusloa taotluses esitatud mereala eelarendamine, mis tähendab, et peale hoonestusloa väljastamist korraldab riik enam- või valikpakkumise, kus avaneb kõigil arendajatel võimalus ELWIND ala hoonestusluba omandada ja kavandatav meretuulepark ellu viia. Projekti omanikuks on Kliimaministeerium ning seda juhib Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Meretuuleparkidele sobivaima asukoha leidmiseks viidi nii Eestis kui Lätis läbi eeluuring, milles analüüsiti põhjalikult erinevaid keskkonnalaseid, sotsiaalmajanduslikke ning tehnilisi kriteeriume (mh analüüsiti mõju lindudele, kaladele, loodusele, uuriti ka merepõhja, jää- ja tuuleolusid). Eeluuringu kohaselt on Eesti merealal kõige sobivamad meretuuleenergia arendamise alad Saaremaa vetes.

Kavandatava meretuulepargi ala jääb Saaremaa läänerannikust (Sõrve poolsaarest) läänesuunas Eesti mereala planeeringu kohasele tuuleenergeetika arendamiseks sobivale alale. Kavandatav tuulikute arv merealal on 20-100, mille tipukõrgus on maksimaalselt 330 m merepinnast. Ühe tuuliku planeeritav maksimaalne üksikvõimsus on 10-25 MW ning planeeritava meretuulepargi nominaalvõimsus on 400-1000 MW. Planeeritava meretuulepargiga koormatava mereala pindala on ca 200,44 km². Tulenevalt kavandatava tegevuse asukohast võib kaasneda oluline piiriülene keskkonnamõju.

ELWIND meretuulepargi ala piirneb põhjas Saare Wind Energy (edaspidi SWE) hoonestusloa alaga ning lõunas ja läänes Eesti merealade planeeringuga määratud tuuleenergeetika reservalaga.

KMH käsitleb ainult ELWIND Eesti meretuulepargi ala ja selle ühendamist hübriidvõrguga.

Meretuuleparki rajatakse ka vähemalt üks kollektoralajaam, kuhu koonduvad tuulikute tulevad keskpingeakaablid ning kus muundatakse pinge elektrivõrguga liitumiseks sobivale pingetasemele. Samuti rajatakse tuulikute alajaamani meretuulepargi sisene veekaabelliinide süsteem. Tuulepargisisesed elektriakaablid paigaldatakse vajadusel merepõhja pinnasesse.

Väljavalitud kaablitrasside asukohti ja sellega kaasnevat mõjusid hinnatakse koosmõjus kavandatava meretuulepargiga, sh sellega seotud tuulepargi sisese taristuga (alajaam ja tuulepargi sisene kaabeldus) kaasnevate mõjudega.

KMH eesmärk on hinnata ja kirjeldada kavandatava tegevuse elluviimisega kaasnevat eeldatavalt olulist keskkonnamõju, analüüsida selle mõju vältimise ja/või leevendamise võimalusi ning teha ettepanek sobivaima lahendusvariandi (sh ala suurus, maht, tehnoloogilised aspektid) valikuks.

KMH käigus on planeeritud uurida mõju looduskeskkonnale (geoloogilised ja hüdro meteoroloogilised tingimused, merevee kvaliteet, elupaigad ja elustik, kaitstavad loodusobjektid, sh Natura 2000 võrgustiku alad), mõju sotsiaalsele ja majanduslikule keskkonnale sh mõju inimese tervisele, heaolule ja varale (müra ja vibratsioon, visuaalne mõju, asustus ja tööhõive, kohalik kasu, kalandus, veeliiklus); mõju veealusele kultuuripärandile.

Paldiski mnt 81, 10614 Tallinn
Paju 2, 50603 Tartu
Akadeemia 2, 80011 Pärnu
Kalevi 10, 30322 Kohtla-Järve

telefon +372 794 3500
e-post: info@terviseamet.ee
www.terviseamet.ee

registrikood 70008799
KMKN EE101339803
EE891010220034796011
viitenumber 2800048574

Hoonestusloa ja KMH protsessi raames teostatakse täiendavaid uuringuid ja modelleerimisi ning koostatakse vajalikke ekspertarvamusi.

Tuulepargi lähimate tuulikute kaugus Sõrve poolsaarelt on minimaalselt 10 km, mille tõttu ei ole ette näha ei piirväärtusi ületavate müra- ja vibratsiooni tasemete levikut lähimate elamuteni.

Tuulikute ehitus-, toimimis- ja demonteerimise aegse müra hindamiseks tuleb teostada modelleerimine ja koostada mürakaart keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ alusel. Infraheli, madalsagedusliku heli ja vibratsiooni mõju kirjeldatakse teaduskirjanduse ja varasemate uuringute põhjal sh võrreldakse laevade ja tuulikute poolt põhjustatava infraheli omadusi ja levikut.

KMH aruandes tuleb hinnata kumulatiivset mõju koostoimes SWE tuulepargiga.

Visuaalse mõju objektiivsemaks väljaselgitamiseks ja täiendava informatsiooni loomiseks tuleb teostada meretuulepargi visualiseering Lääne-Saaremaa ja Sõrve poolsaare erinevatest punktidest ning nähtavusanalüüs. KMH-s hinnatakse tuulikute värvuse visuaalset mõju (nt kas eelistatud oleks muud värvi kui valged tuulikud) ning lennuohutustulede valguse kandumise piiramist maismaale.

Terviseameti lääne regionaalosakond on ELWIND Eesti ala meretuulepargi keskkonnamõju hindamise (KMH) programmiga ning ettepanekuid programmile ja KMH ekspertrühma koosseisule ametil ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristel Kallaste
menetlusgrupi juht